

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 7. Utrùm homo solis naturæ viribus possit bonum aliquod morale
perficere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

iple præcipit, implenda suppeditandas. Unde illud S. Leonis sermone 16. de Passione Domini: *Iuste insit præcepto qui semper præcurrit auxilio.*

ARTICULUS VII.

Utrum homo solis naturæ viribus possit bonum aliquod morale perficere.

RESPONSIO.

Potest homo, etiam infidelis, solis naturæ viribus perficere aliquod bonum morale, si nulla tentatione pulsetur.

Est contra Lutherum & Calvinum, quos secuti sunt Bajus & Jansenius, qui capite 17. libri 4. de statu naturæ lapstæ, hunc præfixit titulum: *Nuge, delirium, infania, error, impietas contraria christianorum sensui, Scripturis, & fidei, quod infidelium sit ulla vera virtus, vel opera sine peccato, juxta Augustinum, & Concilium Arauscanum.* Sed contra illos

Prob. 1. ex Scriptura. Nam Rom. cap. 2. legitur: *Cum enim gentes quæ legem (scriptam) non habent, naturaliter ea quæ legis sunt faciunt, ejusmodi legem non habentes, ipsi sibi sunt lex.* Quibus verbis Apostolus aperte significat infideles aliqua legis naturalis præcepta, eaque facilia, solis naturæ viribus interdum adimplere cum omnibus circumstantiis ad moralem honestatem requisitis.

Matth. c. 5. Christus ait: *Si saluaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? Nonne & Ethnici hoc faciunt? Estote ergo perfecti, &c.* Unde sic argumetur, Ethnici eadem benevolentiae signa adhibent suis, quæ suis exhibent fideles, & de quibus Christus loquitur. Atqui signa benevolentiae, quæ suis exhibent fideles, & de quibus loquitur Christus, habent bonitatem moralem, Christus enim illa non reprehendit, nec ab illis avertit, sed solum admonet fideles, ne illis contenti sint, utque ad aliquid perfectius aspirent. Ergo, &c.

Exodi cap. 1. dicitur, obsterices Aegyptias numerosa & facili prole donatas fuisse, eò quod Pharaoni iniuste præcipiente, ut omnes Hebræorum infantes masculi interficerentur, parere noluerint: *Quia timuerunt, inquit Moyses, obsterices Deum, edificavit eis domos.* Obsterices autem illæ erant infideles, & tamen infantes masculos Hebræorum contra Pharaonis imperium conservando, opus moraliter bonum exerceverunt: Deus enim, qui iustissimus est, remunerari non potest opera mala, quæ hoc ipso quod mala sunt, supplicium merentur, non præmium. Præterea, ad hoc opus solas naturæ vires sufficere, gratis negaretur. Ergo, &c.

Prob. 2. Autoritate Summorum Pontificum, qui has Baji propositiones damnaverunt: *Omne quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est... In omnibus actibus suis peccator servit dominanti cupiditati... Omnia opera infidelium sunt peccata, & virtutes philosophorum sunt vitia... Omnis amor creature rationalis aut vitiosa est cupiditas, quamundus diligitur, quæ à Joanne prohibetur, aut laudabilis illa charitas, quæ per Spiritum sanctum in cordibus diffusa, Deus amatur.* Ergo non omnia infidelium opera sunt mala moraliter, adeoque aliqua sunt moraliter bona, quæ cum facilia sunt, nec urget aliqua tentatio, gratis dicerentur superare vires naturæ. Ergo, &c.

Ant. confirmatur. Ex eo quod falsum est, omne quod agit peccator, hoc ipso quod peccator est, peccatum esse, aut in omnibus actibus suis peccatorem, quandiu peccator est, servire dominanti cupiditati. Item ex eo quod possit esse aliquis amor creature rationalis, qui nec sit vitiosa cupiditas, qua diligitur mundus, nec laudabilis illa charitas, qua Deus amatur, qualis est omnis amor, quo præcisè diligitur aliqua honestas creata.

Prob. 3. autoritate S. Augustini, lib. de Spiritu & litt. c. 27. ita loquentis: *Si autem hi qui naturaliter quæ legis sunt faciunt, nondum sunt habendi in numero eo-*

rum quos Christi justificat gratia: sed in eorum potius quorum etiam impiorum, nec Deum verum veraciter iustitiam colentium, quædam tamen facta vel legimus, vel novimus, vel audimus, quæ secundum iustitiæ regulam non solum vituperare non possumus, verum etiam merito recteque laudamus: quanquam si discutatur quo fine fiant, vix inveniuntur quæ iustitiæ debitam laudem defensionemve mereantur.

Et capite sequenti: *Sicut non impediunt à vita æterna iustum quadam peccata venialia, sine quibus hæc vita non ducitur: sic ad salutem æternam nihil profunt impij aliqua bona opera sine quibus difficillimè vita cujuslibet pessimi hominis invenitur.* Juxta S. Doctorem igitur, homines etiam infideles aliqua opera moraliter bona, licet ad salutem inutilia, interdum exercent: opera enim, quæ secundum iustitiæ regulam non solum vituperare non possumus, verum etiam merito recteque laudamus, licet ad salutem nihil prodesse possint, moralem habere honestatem necesse est.

Hujus veritatis rationem hanc reddit S. Doctor eod. cap. *Quia non usque adeo in anima humana imago Dei terrenorum affectuum labe detrita est, ut nulla in ea velut lineamenta extrema remanserint, unde merito dici possit (gentiles) etiam in ipsa impietate vita sua facere aliqua legis, vel sapere.* Juxta S. Doctorem igitur, cum in homine imago Dei non sit prorsus detrita, hoc est, cum in homine per peccatum recta ratio, aut arbitrii libertas non sit omnino extincta, nec naturalis ad honestum propensio penitus sublata, possunt homines etiam impii & infideles aliqua, eaque facilia, opera moraliter bona identidem exercere, & identidem exercent ex solis naturæ viribus.

S. Augustino unum ex aliis omnibus Patribus, qui idem de infidelibus docent, addo Fulgentium, qui lib. de incarnatione & gratia Christi, cap. 26. hæc habet: *Quod si quibusdam cognoscentibus Deum, nec tamen sic ut Deum glorificantibus, cognitio illa nihil profuit ad salutem, quomodo hi poterunt iusti esse apud Deum, qui sic in suis moribus atque operibus bonitatis aliquid servant, ut hoc ad finem christiane fidei charitatisque non referant? Quibus aliqua quidem bona, quæ ad societatis humane pertinent æquitatem, inesse possunt, sed quia charitate Dei non sunt, prodesse non possunt.* Juxta S. Fulgentium, infideles habent aliqua opera, moraliter bona, quamvis ad salutem æternam prodesse non possint, quia non imperantur à charitate, sive quia non referuntur ad Deum propter se dilectum, sed sunt præcisè ex affectu honestatis naturalis, quam habent.

Prob. 4. ratione. Quia si infideles nulla planè opera moraliter bona solis naturæ viribus exercere possunt, hoc provenit vel ex eo quod non possunt referre actus suos ad Deum; vel ex eo quod sunt in statu peccati; vel ex eo quod sine gratiæ auxilio non possunt quidquam agere ex affectu honestatis naturalis; vel denique ex tentationum vehementia, & carnis rebellionem. Nihil horum dici potest.

Non primum: quia non tenentur homines omnes actus suos explicite referre ad Deum. Non secundum: quia ex eo quod infideles sunt peccatores & mali, non necessitantur ad semper malè agendum & semper peccandum. Non tertium: quia naturæ vires in ordine ad prosequendam in actibus suis honestatem naturalem, sunt quidem multum debilitate per peccatum originale, ac non sunt penitus extinctæ; adeoque adhuc valere possunt ad prosequenda aliqua honesta, quæ talia, quæ ardua non sunt. Non denique quartum: quia neque semper demon tentat, neque semper caro rebellat. Possunt igitur infideles solis naturæ viribus, nulla tentatione urgente, aliqua opera facilia ex affectu honestatis objectivæ, quam habent, exercere, & ea exercendo laudabiliter agere, aut, ut providere liberis, honorare parentes, pauperum inopiam aliquot nummulis sublevare, amicis bene velle, elique aliqua benevolentiae suæ signa dare, &c.